
Saksnummer:
24-036810ASD-BORG/02

Oslo, 18.08.2025
2023-0594

Sluttinnlegg til Borgarting lagmannsrett

Ankende part: Staten v/Energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Prosessfullmektig: Regjeringsadvokaten
v/advokat Omar Saleem Rathore
Postboks 8012 Dep
0030 Oslo

Rettslig medhjelper: Advokat Gøran Østerman Thengs
Samme sted

Ankemotparter: Föreningen Greenpeace Norden
Inngang E1 Myrens verksted 1A
0473 Oslo

Natur og ungdom
Myrens verksted 3 C
0473 Oslo

Prosessfullmektig: Advokat Jenny Sandvig
Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig AS
Postboks 2043 Vika
0125 Oslo

Rettslig medhjelper: Advokatfullmektig Carl Victor Waldenstrøm
Samme sted

1 PÅSTAND

1. I hovedsaken: Staten ved Energidepartementet frifinnes.
2. I forføyningssaken: Begjæringen om midlertidig forføyning tas ikke til følge.
3. I begge saker: Sakskostnader tilkjennes ikke for noen instans.

2 OVERORDNET OM HVA SAKEN GJELDER, OG STATENS SYN

Saken gjelder gyldigheten av departementets godkjenninger av planene for utbygging og drift av petroleumsforekomstene Breidablikk, Tyrving og Yggdrasil («PUD»). PUD-ene ble godkjent ved departementets vedtak 29. juni 2021, 5. juni 2023 og 27. juni 2023 og senere opprettholdt ved departementets beslutninger 28. august 2024 og 20. desember 2024.

Konsekvensutredningene som lå til grunn for godkjenningene i 2021 og 2023, inneholdt i tråd med fast praksis i Norge og andre europeiske land ingen særskilte utredninger av klimaeffekten av forbrenningsutslipp hos sluttbrukere. Oslo tingrett mente at det var en feil som måtte føre til ugyldighet. Bakgrunnen for departementets beslutninger om å opprettholde PUD-godkjenningene er at operatørene nå har gjort slike utredninger.

Spørsmålet i hovedsaken er om godkjenningene er ugyldige fordi konsekvensutredningene (stadig) er mangelfulle, eventuelt om de er ugyldige fordi de (stadig) bygger på uriktige faktiske forhold eller uforsvarlige prognoser m.m. Spørsmålet i forføyningssaken er om det er grunnlag for å beslutte en forføyning som innebærer at staten gjennom sin bruk eller ikke-bruk av offentlig myndighet sørger for at produksjonen på Breidablikk og Tyrving og utbyggingen av Yggdrasil stanser frem til saken er rettskraftig avgjort.

Statens syn er at det ikke er grunnlag for noe av dette.

3 PÅSTANDSGRUNNLAG OG RETTSREGLER I HOVEDSAKEN

3.1 PUD-godkjenningene er ikke beheftet med saksbehandlingsfeil

3.1.1 Innledning

Sakens hovedspørsmål er om PUD-godkjenningene er ugyldige på grunn av mangelfulle konsekvensutredninger. Ankemotpartene bygger denne anførselen på flere forskjellige rettslige grunnlag, men etter statens syn er det petroleumsforskriftens regler, herunder EUs prosjektdirektiv, som avgjør spørsmålet. Staten konsentrerer seg derfor mest om disse reglene.

3.1.2 *PUD-godkjenningene tilfredsstiller kravene i petroleumsloven med forskrift som gjennomfører EUs prosjektdirektiv*

Petroleumsloven § 4-2 annet ledd fastsetter at en PUD skal «inneholde en beskrivelse av [...] nærings- og miljømessige forhold». I dette ligger et utredningskrav som bl.a. må «ses i lys av

de krav både nasjonalt og internasjonalt regelverk oppstiller for konsekvensutredninger herunder blant annet bestemmelsen i GrL § 110 b», jf. Ot.prp. nr. 43 (1995–1996) s. 41–42.

I medhold av petroleumsloven § 10-18 er det gitt nærmere regler som utfyller § 4-2, i petroleumsforskriften § 22 a. Forskriften gjennomfører samtidig EUs prosjektdirektiv og skal forutsetningsvis forstås på samme måte som direktivet.

Utgangspunktet etter prosjektdirektivet artikkel 3 er at en konsekvensutredning skal «identify, describe and assess in an appropriate manner, in the light of each individual case, the direct and indirect significant effects of a project» på ulike faktorer, herunder «land, soil, water, air and climate», jf. artikkel 3 nr. 1 bokstav c. I petroleumsforskriften § 22 a første ledd er dette angitt som et krav om beskrivelse av «virkningene utbyggingen» kan ha for bl.a. miljømessige forhold» som følge av «utslipp til sjø, luft og jord», jf. særlig bokstav b.

I motsetning til det som – ikke bare i Norge, men i hele EU/EØS – i nærmere 40 år har vært en fast og ensartet forståelse og praktisering av reglene, har EFTA-domstolen i sak E-18/24 lagt til grunn at utslipp av klimagasser som frigjøres når oljen og gassen som utvinnes på feltene, senere forbrennes av en sluttbruker, er en «virkning» av prosjektet som må beskrives i konsekvensutredningen. Slike utslipp var ikke omfattet av utredningene som lå til grunn for PUD-godkjenningene 29. juni 2021, 5. juni 2023 og 27. juni 2023. Disse utredningene var derfor mangelfulle dersom EFTA-domstolens syn legges til grunn.

Nasjonale domstoler må ta selvstendig stilling EØS-retten, men skal legge stor vekt på EFTA-domstolens syn, se HR-2025-490-S avsnitt 64–65, jf. også tvisteloven § 11-3.

Etter Oslo tingretts avgjørelse, og etter at departementet hadde signalisert mulige endringer i PUD-veilederen for fremtidige PUD-søknader, gjorde imidlertid operatørene Aker BP og Equinor tilleggsutredninger av forbrenningsutslipp for de tre feltene, hhv. våren/sommeren 2024 (Tyrving og Yggdrasil) og høsten 2024 (Breidablikk). Utredningene var gjenstand for offentlig høring og ble så presentert for og vurdert av departementet. Basert på de tidligere konsekvensutredningene og tilleggsutredningene besluttet departementet hhv. 28. august 2024 og 20. desember 2024 å opprettholde PUD-godkjenningene.

I forvaltningsrettslige termer utgjør departementets beslutninger en «ratihabering» (reparasjon) av eventuelle feil ved de opprinnelige godkjenningene. Med EFTA-domstolens språkbruk utgjør de «etterfølgende godkjennelser» på grunnlag av nye utredninger. At det er adgang til slik reparasjon etter EØS-retten, er ikke tvilsomt, og ble også lagt til grunn av EFTA-domstolen i vår sak, jf. avsnitt 110 og svaret på spørsmål 2 som i sin helhet lyder slik:

«En nasjonal domstol er etter EØS-avtalen artikkel 3 forpliktet, så langt det er mulig etter nasjonal rett, til å fjerne de ulovlige konsekvensene av en unnlattelse av å gjennomføre den fullstendige miljøkonsekvens-vurderingen som kreves etter direktiv 2011/92/EU, endret ved direktiv 2014/52/EU. Dette er imidlertid ikke til hinder for etterfølgende godkjenning ved at det gjennomføres en slik vurdering mens prosjektet pågår eller til og med etter at det er ferdigstilt, på følgende to vilkår:

- at nasjonale regler som tillater slik godkjenning, ikke gir de berørte parter mulighet til å omgå EØS-rettens bestemmelser eller til å unnlate å anvende dem, og

- at en eventuell etterfølgende eller supplerende vurdering som utføres for godkjenningsformål, ikke bare utføres med hensyn til prosjektets fremtidige miljøkonsekvenser, men også tar hensyn til prosjektets miljøkonsekvenser i tiden etter at det ble fullført.»

Konsekvensutredningene som ligger til grunn for departementets beslutninger i 2024, omfatter utslippene fra feltenes totale levetid, ikke bare fremover i tid. Dermed er det klart at de to vilkårene som EFTA-domstolen oppstiller for å tillate ratihabering, er oppfylt.

På dette punktet vil ankemotpartene øyensynlig gjøre gjeldende at det er skjedd en «omgåelse», men et slikt synspunkt er vanskelig å følge: En reparasjon som bygger på at det nå faktisk er gjort en konsekvensutredning i tråd med direktivets krav slik EFTA-domstolen har tolket direktivet, kan ikke under noen synsvinkel anses som en omgåelse av de samme kravene. Det utgjør heller ingen omgåelse av EØS-retten å ta grep som sørger for at man er i overensstemmelse med en rettsutvikling som kan se ut til å finne sted i domstolene i dag.

De opprinnelige PUD-ene for Breidablikk, Tyrving og Yggdrasil ble for øvrig godkjent i tråd med fast og ensartet praksis gjennom flere tiår, både i Norge og ellers i Europa. Det var da heller ingen aktører i EU/EØS som på det tidspunktet hadde praktisert direktivet slik Oslo tingrett etter hvert kom til at det skulle forstås. I saken for EFTA-domstolen tok således EU-kommisjonen selv til orde for at EU-direktivet ikke skulle forstås slik Oslo tingrett tolket det.

Når det gjelder det nærmere innholdet i tilleggsutredningene, er statens syn at de oppfyller direktivets krav.

Staten kan ikke se at den praksisen som nå foreligger for den utvidende tolkningen av direktivet, gir grunnlag for ankemotpartenes syn om at man for hvert prosjekt som kan generere forbrenningsutslipp, må utrede ikke bare effekten på klimaet, men i detalj også hvordan klimaendringer som følge av en gitt mengde forbrenningsutslipp vil kunne virke på alle de enkeltfaktorer som er nevnt i direktivet artikkel 3 – i praksis alt liv på jorden. Hverken offentligheten eller beslutningstakerne mangler generell kunnskap om klimaendringenes sammenheng med menneskeskapte klimagassutslipp, og heller ikke kunnskap om klimaendringenes påvirkning på natur og miljø. Staten er heller ikke kjent med at det finnes eksempler på at noe lignende er gjort noe sted i verden, og da heller ikke i noe EU-land i forbindelse med prosjekter som skal utredes i henhold til prosjektdirektivet.

Staten viser til at direktivet rimeligvis bare krever en beskrivelse av «likely significant effects», jf. artikkel 5 nr. 1 bokstav b, og at relevante virkninger skal beskrives på en «appropriate manner», jf. artikkel 3 nr. 1.

At direktivet ikke går så langt som ankemotpartene tar til orde for, støttes også forutsetningsvis av EFTA-domstolens uttalelse i avsnitt 89, hvor domstolen som argument for sitt syn viser til at det ikke vil være «urimelig byrdefullt» å kreve at utbyggere skal gi et begrunnet anslag over klimagassutslippene som vil oppstå som følge av den etterfølgende forbrenningen av oljen og naturgassen som utvinnes. Domstolen bemerker videre at «et slikt anslag for eksempel kan bestå i et sannsynlig utslippsintervall, avhengig av bruken av de aktuelle produktene [...]».

Tilleggsutredningene fra Aker BP og Equinor etablerer et kunnskapsgrunnlag om bl.a. årlig og total forventet hydrokarbonproduksjon, bruttoutslipp fra forbrenning av disse basert på konservative antakelser, sammenhengen mellom gitte mengder klimagassutslipp og resulterende temperaturendring basert på FNs klimapanelers metodikk, sammenhengen mellom forbrenningsutslipp og IEAs tre utviklingsscenarioer fremover samt gjenværende globale karbonbudsjetter knyttet til disse scenarioene. Basert på dette grunnlaget kan offentligheten og høringsinstanser gi sine innspill, eksempelvis i form av slike utredninger som miljøorganisasjonene i vår sak har fått utarbeidet og fremlagt for domstolene i stedet.

Foruten ovennevnte gir tilleggsutredningene kvalitative beskrivelser av konsekvenser av klimaendringene som følge av globale klimagassutslipp, herunder også potensielle effekter på natur og miljø i Norge. Bakgrunnen for dette er at departementet har foreslått at også dette skal være med i konsekvensutredninger i forslaget til endringer i PUD/PAD-veilederen.

Tilleggsutredningene kontekstualiserer dessuten utslippspotensialet basert på eksterne utredninger av substitusjonseffekter i markedene, noe som danner et utfallsrom over mulige nettovirkninger av produksjon fra feltene. Utredningene bygger her på arbeider fra Vista Analyse AS og Rystad Energy AS. Som EFTA-domstolen understreker videre i avsnitt 98, er det «ikke noe i veien» for å foreta slike nettoanalyser i tillegg.

Det følger av det ovenstående at kravet om at PUD-godkjenningene skal kjennes ugyldig på grunn av påståtte brudd på prosjektdirektivet, ikke kan føre frem.

3.1.3 PUD-godkjenningene er ikke gitt i strid Grunnloven, EMK eller andre folkerettslige forpliktelser

Ankemotpartene gjør etter det staten forstår, også gjeldende at PUD-godkjenningene er ugyldige fordi de strider mot Grunnloven §§ 112 og 104, EMK art. 2 og 8, eventuelt lest sammen med art. 14, og barnekonvensjonen artikkel 3.

Statens syn er at ingen av disse reglene gir grunnlag for andre eller mer omfattende utredningskrav enn det som følger av nasjonale og EØS-rettslige utredningskrav til planer for utbygging og drift.

3.2 PUD-godkjenningene bygger ikke på uriktige faktiske forutsetninger om klima

Ankemotpartene gjør videre gjeldende at PUD-godkjenningene for Yggdrasil-feltene og forutsetningsvis Tyrving, men likevel ikke Breidablikk, bygger på vesentlige faktiske feil når departementet angivelig bygger på en oppfatning om at forbrenningsutslipp fra feltene ikke vil ha betydning for klima eller kunne gjøre skade på miljøet i Norge.

PUD-godkjenningene bygger imidlertid ikke på noen slik faktisk antakelse. Tvert imot bygger godkjenningene på at klimagassutslipp – og for øvrig andre sider ved prosjektene (utbygging og drift) – har negative klima- og miljøkonsekvenser. Det er nettopp dette norske myndigheter veier opp mot fordelene ved fortsatt produksjon og eksport av norsk olje og gass når politikken utformes og vedtakene treffes på dette området.

3.3 PUD-godkjenningene bygger ikke på «uforsvarlige prognoser»

Som et ytterligere grunnlag for ugyldighet mener ankemotpartene at det de karakteriserer som «departementets prognose» om globale netto utslippseffekter av eksportert norsk petroleum, er «uforsvarlig».

PUD-godkjenningene bygger imidlertid ikke på – og deres gyldighet er da ikke avhengig av – riktigheten av noen «prognose» om bestemte tallfestede nettoeffekter. Godkjenningene bygger på at det brede flertallet på Stortinget ønsker at Norge skal fortsette å produsere olje og gass. Når departementet opplyser om konsekvensene av det som reelt sett er en effektuering av politikken fastsatt i Stortinget, er det ikke uforsvarlig å synliggjøre hva ulike fagpersoner og -miljøer har ment om nettoeffektene av norsk eksport og da norsk politikk.

Departementet er i Prop. 97 S (2022–2023) tydelig på at det er «usikkert om nye utbyggingsprosjekter på norsk kontinentalsokkel bidrar til økte, uendrede eller lavere globale klimagassutslipp totalt sett». Samme sted viser departementet til at «temaet er vurdert av ulike fagmiljøer som har kommet frem til ulike anslag på nettoeffektene», og at «alle slike beregninger er naturlig nok basert på en rekke diskutabile og usikre forutsetninger». Også EFTA-domstolen legger til grunn at «det ikke er noe i veien» for at slike effekter omtales i tillegg til bruttoutslippene, se E-18/24 avsnitt 98.

Stortingets samtykke til Yggdrasil-utbyggingen er for øvrig heller ikke begrunnet med noen henvisning til beregning av bestemte nettoeffekter, jf. Innst. 459 S (2022–2023).

I operatørenes etterfølgende tilleggsutredninger av forbrenningsutslipp har man i tillegg til Rystad Energy AS benyttet analyser gjort av Vista Analyse AS, som tidligere var – men etter det staten forstår, ikke lenger er – påberopt av ankemotpartene som sakkyndig vitne. Under ingen omstendighet kan da beslutningene om å opprettholde PUD-godkjenningene etter gjennomførte tilleggsutredninger påstås å bygge på riktigheten av én angivelig prognose.

For det tilfellet at lagmannsretten skulle komme til at en eller flere av PUD-godkjenningene bygger på en bestemt «nettoprognose» basert på arbeidet til Rystad Energy AS, er statens syn at det ikke er noe grunnlag for å anse denne som faglig uforsvarlig.

3.4 De påståtte feilene innebærer ikke at PUD-godkjenningene er ugyldige

3.4.1 Det er ingen reell mulighet for at de påståtte feilene har hatt betydning for PUD-godkjenningenes innhold

De påståtte utredningsmanglene utgjør *saksbehandlingsfeil*, mens de øvrige påståtte manglene (faktum og prognoser) er feil som knytter seg til grunnlaget for *skjønnsutøvingen*. Slike feil har etter alminnelige forvaltningsrettslige regler til felles de bare kan føre til ugyldighet hvis det er noen reell mulighet for at de kan påvirket avgjørelsens innhold, se f.eks. NOU 2019: 5 punkt 33.4.1.2–33.4.1.3. Det er altså en nødvendig forutsetning for ugyldighet at det er en reell – eventuelt «ikke fjerntliggende» – mulighet for at feilen har fått betydning for at avgjørelsen ble som den ble.

I denne saken er det på det rene at de påståtte feilene ikke har hatt noen betydning. Norske myndigheter, regjering og Storting, er godt kjent med effektene av klimagassutslipp, men har et annet syn enn ankemotpartene på hva som er hensiktsmessige og effektive klimatiltak, se f.eks. HR-2020-2472-P avsnitt 243, jf. avsnitt 236–237. Stortinget har flere ganger tatt stilling til forslag om ikke å godkjenne nye utbyggingsplaner de har blitt forelagt på grunn av globale CO₂-utslipp. Slike forslag har blitt stemt ned av et bredt politisk flertall. I etterkant av plenumsdommen har norsk energipolitikk fått en ny sikkerhetspolitisk dimensjon som følge av Russlands fullskalainvasjon av Ukraina og påfølgende energikrise i Europa. Regjeringens politikk, med bred støtte i Stortinget, er å fortsette å være en stabil og forutsigbar leverandør av olje og gass til Europa på både kort og lengre sikt.

Når departementet 28. august 2024 og 20. desember 2024 vurderer om det er fremkommet noe som tilsier at PUD-godkjenningene ikke burde opprettholdes, innebærer det ikke bare en reparasjon av eventuelle feil ved avgjørelsene, men samtidig en *bekreftelse* på at det ikke er fremkommet noe de siste par årene som taler for en annen konklusjon.

Staten oppfatter også at ankemotpartene langt på vei erkjenner at det ikke er noen mulighet for at de påståtte feil – eller i alle fall de påståtte utredningsmanglene – kan ha virket inn på PUD-godkjenningene. Det de gjør gjeldende, er imidlertid at det er EØS-stridig å praktisere et slikt innvirkningskrav dersom prosjektdirektivet ikke fullt ut er tilfredsstillt. Påstanden er altså at norske forvaltningsrettslige regler om ugyldighet strider mot EØS-retten på dette punktet. Det er det etter statens syn ikke grunnlag for.

Prosjektdirektivet sier ingenting om konsekvensene av at direktivet ikke er fulgt fullt ut. Da er utgangspunktet at nasjonale myndigheter skal anvende sine nasjonale regler på vanlig måte, forutsatt at de ikke er mindre gunstige enn dem som gjelder for tilsvarende nasjonale situasjoner (ekvivalens), og at de ikke gjør det umulig eller uforholdsmessig vanskelig å utøve rettigheter som følger av EØS-retten (effektivitet), se f.eks. E-18/24. Det følger imidlertid av EU-domstolens – og nå også EFTA-domstolens – praksis at EØS-avtalen artikkel 3 krever at nasjonale myndigheter må «fjerne de ulovlige konsekvensene av en unnlattelse av å gjennomføre den fullstendige miljøkonsekvensvurderingen som kreves etter EIA-direktivet». Dette gjelder «så langt det er mulig etter nasjonal rett», se E-18/24 avsnitt 120.

Den EØS-rettslige reparasjonsplikten går altså ikke lenger enn det nasjonal rett tillater. I norsk rett er det ingen åpning for at en saksbehandlingsfeil eller skjønnsmangel – uten særskilt grunnlag – tillegges ugyldighetsvirkninger når det ikke er noen reell mulighet for at feilen kan ha virket inn på avgjørelsens innhold.

Når ankemotpartene vil hevde det motsatte, synes de bygge på at EFTA-domstolen i sak E-18/24 angivelig har oppstilt en ny, særskilt regel som går ut på at det ikke er tillatt for norske myndigheter (og domstoler) å anvende norske ugyldighetsregler. Dette utleder de av EFTA-domstolens svar på sakens tredje spørsmål. Men hverken spørsmålet eller svaret treffer på det som er vår problemstilling. Anvendelsen av grunnleggende forvaltningsrettslige regler om ugyldighet handler om hvilke rettsvirkninger som følger av feil ved tilblivelsen av – og hvilken betydning det skal få – for en gitt tillatelse. EFTA-domstolen svarer derimot på om en «nasjonal domstol med tilbakevirkende kraft [kan] gjøre unntak» fra saksbehandlingsreglene i en situasjon hvor «nasjonal rett tillater at den ulovlige tillatelsen oppheves og/eller suspenderes». Å gjøre unntak fra pliktregler med tilbakevirkende kraft er prinsipielt og

praktisk noe annet enn å vurdere hvilke rettsvirkninger en begått saksbehandlingsfeil får for en allerede gitt tillatelse.

At norske domstoler kan og må anvende de vanlige forvaltningsrettslige reglene, har tydelig støtte i EU-domstolens praksis, og Høyesterett har da også anvendt disse reglene hver gang spørsmålet har kommet opp, se Rt-2009-661, HR-2017-2247-A og ikke minst Høyesterett i plenum i HR-2020-2472-P, jf. avsnitt 242–243.

For andre anførte feil enn det påståtte bruddet på prosjektdirektivet har EØS-retten ingen relevans, og spørsmålet om eventuell konflikt mellom innvirkningskravet og EØS-retten oppstår ikke for disse.

3.4.2 Det foreligger under enhver omstendighet særlige forhold som tilsier at vedtakene ikke bør kjennes ugyldige

Dersom retten skulle komme til at eventuelle saksbehandlingsfeil kan ha virket bestemmende på avgjørelsens innhold – eventuelt at EØS-retten stenger for å praktisere innvirkningskravet ved brudd på prosjektdirektivet – beror ugyldighetsspørsmålet på en interesseavveining, basert på fordeler og ulemper ved ugyldighet, se NOU 2019: 5 punkt 33.4.1.2–33.4.1.3.

Statens syn er at de potensielle ringvirkningene av eventuell ugyldighet tilsier at avgjørelsene bør opprettholdes som gyldige. Ugyldighet vil kunne få store konsekvenser for staten, private aktører og samfunnet, avhengig av ugyldighetsvirkningene. Det bør tillegges vekt at rettighetshaverne står utenfor søksmålet og ikke vil være bundet av dommens rettskraftvirkninger. En dom på ugyldighet vil altså også skape en rettslig uklarhet som ikke gagnar noen i en situasjon hvor det er på det rene at statens myndigheter ikke er avskåret fra å gi tillatelsene på nytt, og hvor det er på det rene at tillatelsene vil bli gitt på nytt.

3.5 Den prosessuelle betydningen av departementets beslutninger

Departementet har etter en realitetsvurdering av saken, på grunnlag av operatørens supplerende konsekvensutredninger av forbrenningsutslipp og offentlige høringer av disse, truffet tre avgjørelser om at PUD-godkjenningene opprettholdes. To av disse ble gjort 28. august 2024, den siste ble gjort 20. desember 2024. Dette reiser som kjent et spørsmål om rettslig interesse etter tvisteloven § 1-3 annet ledd i kravet om dom på ugyldighet knyttet til de opprinnelige vedtakene.

Staten forstår praksis på dette området slik at de siste avgjørelsene må angripes, se f.eks. Skoghøy: *Tvisteløsning* (2022) s. 432 med videre henvisninger. Dette er imidlertid ikke avgjørende for saken, all den tid de siste beslutningene under enhver omstendighet reparerer de påståtte feil ved PUD-godkjenningene fra 2021 og 2023, slik at heller ikke de kan kjennes ugyldig basert på påståtte tidligere feil. Det er tale om et *ex officio*-spørsmål, og staten legger derfor ikke ned noen påstand knyttet til dette.

4 PÅSTANDSGRUNNLAG OG RETTSREGLER I FORFØYNINGSSAKEN

4.1 Det foreligger ikke noe hovedkrav

Siden PUD-godkjenningene er gyldige, foreligger det ikke noe hovedkrav, se punkt 3.

4.2 Det er ingen relevant sikringsgrunn som kan begrunne et krav om stans

Etter tvisteloven § 34-1 første ledd bokstav a kan midlertidig forføyning bare besluttes når «saksøktes adferd gjør det nødvendig med en midlertidig sikring av kravet fordi forfølgning eller gjennomføring av kravet ellers vil bli vesentlig vanskeliggjort».

I denne saken er «kravet» at PUD-godkjenningene er ugyldige på grunn av påståtte saksbehandlingsfeil og faktiske feil. En forføyning som går ut på at staten skal foreta seg noe for å sørge for at aktiviteten på norsk sokkel stanser inntil videre, er ikke *egnet* til å sikre et slikt krav. Ugyldighetskravet påvirkes i det hele tatt ikke av om retten gir ankemotpartene medhold i forføyningskravet. Det er heller ingenting ved statens «adferd» som gir grunnlag for å anta det.

Etter tvisteloven § 34-1 første ledd bokstav b kan midlertidig forføyning besluttes hvis det er «nødvendig for å få en midlertidig ordning i et omtvistet rettsforhold for å avverge en vesentlig skade eller ulempe». Etter statens syn er det ikke godtgjort at en forføyning er nødvendig for å avverge slik skade. Ankemotpartene har i det hele tatt ikke fremlagt noe dokumentasjon som underbygger at en forføyning fra lagmannsretten, som på en eller annen måte fører til at produksjonen på Breidablikk og Tyrving og utbyggingen av Yggdrasil må opphøre frem til rettskraftig dom, vil kunne avverge vesentlig skade eller ulempe.

Ankemotpartene påstår at forføyningen vil avverge vesentlig klimaskade. Noe grunnlag for denne påstanden foreligger ikke, særlig når det tas i betraktning at rettens eventuelle forføyning bare vil kunne gjelde frem til saken er rettskraftig avgjort. Det vil i praksis si i godt under ett år fra forføyningstidspunktet. I denne perioden er det kun Breidablikk og Tyrving som er i produksjon. Spørsmålet blir hvilken klimaskade som vil kunne oppstå som følge av utslippene fra produksjonen derfra. I 2025 utgjør produksjon fra disse feltene om lag 2,4 % av total norsk produksjon. Siden loven krever at forføyning må være «nødvendig» for å «avverge» påstått skade, er det videre bare klimaskaden som følge av *nettovirkinger* av produksjon i denne perioden som er relevant. I den relativt korte perioden en eventuell vil forføyning vil kunne stå, er det altså tale om minimale utslipp, som ankemotpartene heller ikke har dokumentert noen vesentlige klimaskader fra.

Yggdrasil er under utbygging og vil ikke produsere før tidligst i 2027. Klimaskade som følge av forbrenningsutslipp i den eventuelle forføyningsperioden er med andre ord ikke et tema. Ankemotpartene hevder derfor at selve utbyggingen fører til skade i utbyggingsområdet. Men disse konsekvensene er utredet, og operatøren vil gjennomgående måtte opplyse om dette ved søknad om ulike tillatelser, herunder forurensingstillatelser. Relevante myndigheter vil da i hvert enkelt tilfelle vurdere miljørisikoen ved ulike inngrep. Uten at det er avgjørende, nevner staten at denne påståtte sikringsgrunnen ikke har noen ting med det påståtte grunnlaget for ugyldighet å gjøre, se for øvrig LB-2024-36810-3 punkt 3.2.

4.3 Det vil være åpenbart uforholdsmessig å beslutte forføyningen som er krevd

Midlertidig forføyning kan ikke besluttes dersom skaden eller ulempen forføyningen medfører, står i et åpenbart misforhold til den interesse saksøkeren har i at forføyning blir besluttet, jf. tvisteloven § 34-1 annet ledd. I denne vurderingen må retten legge vekt på «alle interesser som er inne i biletet», jf. HR-2025-677-A avsnitt 36.

En forføyning som går ut på at staten skal opptre på en måte som fører til at prosjektene stanser, vil kunne få store konsekvenser for staten, rettighetshaverne, arbeidstakere og samfunnet. Staten nøyer seg her med å vise til beskrivelsen i LB-2024-36810-3 punkt 4.2. Dette må avveies mot de reelle fordelene ved å stanse utvinning på Breidablikk og Tyrving og eventuelt utbyggingen av Yggdrasil de neste månedene. Disse står etter statens syn objektivt sett i åpenbart misforhold til både umiddelbare og avlede skadevirkninger som vil kunne oppstå dersom pågående produksjon på Breidablikk og Tyrving og ikke minst den pågående utbyggingen av Yggdrasil må stanse.

4.4 Forføyningskravet kan neppe rettes mot staten

Også forføyningskrav må tilfredsstillende vilkårene i tvisteloven § 1-3, jf. for så vidt § 32-2. Hva gjelder «rettskrav»-dimensjonen i § 1-3, er det sikker rett at et forføyningskrav ikke kan gå lenger enn det man i tilfelle ville kunne få dom for, herunder at det ikke kan besluttes en forføyning som innebærer en realitetsavgjørelse i et saksforhold som ligger til forvaltningen, se f.eks. Rt-2015-1376 avsnitt 27.

Etter statens syn er det vanskelig å se forføyningskravet her annerledes enn at lagmannsretten bes beslutte en forføyning som innebærer at staten skal pålegges til å bruke sin offentlige myndighet overfor private tredjepersoner for derigjennom å tvinge frem en stans. Dette gjelder hva enten kravet formuleres *positivt* (staten pålegges å bruke sin kompetanse på en spesifikk måte) eller *negativt* (staten forbys å bruke sin kompetanse til å behandle søknader fra private aktører og godkjenne disse når vilkårene er oppfylt).

Staten er naturligvis klar over at lagmannsretten behandler dette kort i LB-2024-36810-3 punkt 2. Synspunktene der er imidlertid ikke bindende for denne lagmannsretten. Staten vil i den anledning bemerke at selv om det skulle være riktig å omfortolke kravet til et mer eller mindre vanlig krav om «stans», så har lagmannsretten ikke begrunnet hvorfor et slik krav ikke må fremmes mot dem som faktisk driver virksomheten som kreves stanset. I kjennelsen skriver lagmannsretten at kravet «vil tilsvare forføyninger som besluttes i for eksempel byggesaker», men staten vil da påpeke at slike krav da rettes mot utbyggerne i de aktuelle byggesakene. Det er fordi tvisteloven § 1-3 annet ledd krever at kravet rettes mot den som har den naturlige «tilknytningen» til det (såkalt passiv søksmålskompetanse).

Hvis lagmannsretten er enig med staten i dette, må forføyningskravet avvises. Veiledning om påstandsutforming eller omfortolkning av påstanden kan ikke bøte på denne manglende prosessforutsetningen. Siden også dette er et *ex officio*-spørsmål, legger staten ikke ned noen påstand knyttet til dette.

5 BEVIS

Staten vil støtte seg på de dokumentbevisene som er fremlagt i saken. Som vitner i saken vil staten føre Petter Osmundsen, Karl Johnny Hersvik, Kjetil Hove og Jarand Rystad.

• • •

Oslo, 18.08.2025

REGJERINGSADVOKATEN

Omar Saleem Rathore
advokat